

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи

Н.В.Бондаренко

Наказ № 70/О від 01.09.2022 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ «НАДІЯ» м. КИЄВА
НА 2022-2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
1-4 класи

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол №1
від 29.08.2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Спеціальна загальноосвітня школа «Надія» м.Києва є спеціальним загальноосвітнім навчальним закладом I-III ступенів з продовженим робочим днем для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, що забезпечує реалізацію права таких громадян на здобуття повної загальної середньої освіти та здійснює заходи з реабілітації.

Освітній процес здобувачів освіти у школі «Надія» здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей психічного та фізичного розвитку за змістом, формами і методами їх навчання, відповідного режиму дня, що забезпечує системність реабілітаційних заходів через поєднання навчально-виховної, корекційно-розвиткової, лікувально-профілактичної роботи.

Освітній процес у закладі має корекційну спрямованість. Шляхом поєднання індивідуального та диференційованого підходів створюються передумови для подолання порушень психофізичного розвитку, засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу, розвитку їх здібностей, допрофесійної підготовки, подальшої соціалізації. Школа «Надія» у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про психіатричну допомогу», Конвенцією про права інвалідів, (ратифіковану Законом України №1767-УІ від 16.12.2009 року), нормативно-правовими актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями Солом'янської районної в м.Києві державної адміністрації, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, управління освіти Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації, «Положенням про спеціальну школу», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №221, «Положенням про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки

України від 08.12.2016 № 8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 184/28314, Державними санітарними нормами „Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів”, затверджених наказом Міністерства здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942, власним Статутом.

Мова навчання й виховання у школі «Надія» – українська.

Освітню програму складено на виконання Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87, на основі типових освітніх програм початкової освіти.

Типові освітні програми, за якими розроблено освітню програму

№ додатку навчального плану	Клас	Програма навчання	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
№1	3-4	Загальноосвітня (індивідуальна форма навчання)	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна. (наказ МОН № 743-22 від 12.08.22); додаток 1.
№2	1-4	Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (індивідуальна форма навчання)	Для 1 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями (наказ МОН №816 від 26.07.2018 року); додаток 2. Для 2 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 2 класу з порушеннями інтелектуального

			<p>розвитку (наказ МОН №917 від 02.07.2019 року); додаток 2.</p> <p>Для 3 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН №467 від 01.04.2020 року); додаток 2.</p> <p>Для 4 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів освіти для учнів 4 класу з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН №121 від 29.01.2021 року); додаток 2.</p>
№3	1-4	Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (класно-урочна форма навчання)	<p>Для 1 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями (наказ МОН №816 від 26.07.2018 року); додаток 3.</p> <p>Для 2 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 2 класу з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН №917 від 02.07.2019 року); додаток 3.</p> <p>Для 3 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН №467 від 01.04.2020 року); додаток 3.</p> <p>Для 4 класу - типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів освіти для учнів 4 класу з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН №121 від 29.01.2021 року); додаток 3.</p>

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації СЗОШ «Надія» єдиного комплексу освітніх компонентів для

досягнення обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів (додатки 1-4);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено

Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Освітня програма враховує вікові особливості розвитку дітей і дає можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти та індивідуальними особливостями фізичного та психічного розвитку.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або

інтегровані курси;

- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

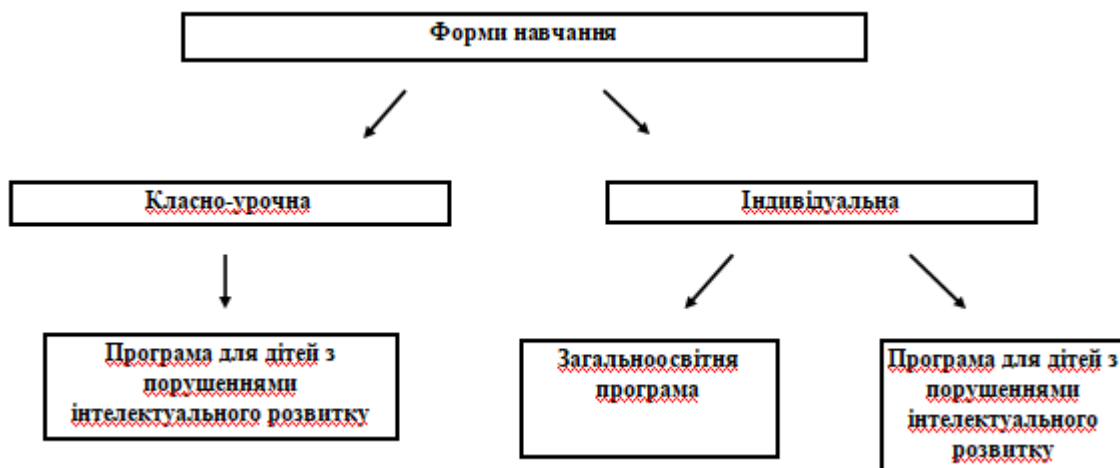
Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

Володіння державною мовою	передбачає елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження
Можливість спілкуватися рідною мовою	передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади
Математична компетентність	передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини
Компетентності у галузі природничих наук	передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
Соціально-трудова компетентність	передбачає формування трудових умінь та навичок, які забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудової діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності
Екологічна компетентність	передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів
Інформаційно-	передбачає опанування елементарними

комунікаційна компетентність	основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях
Навчання впродовж життя	передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальній адаптації та інтеграції в суспільство
Громадянські та соціальні компетентності	передбачає вміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя
Культурна компетентність	що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі
Основи фінансової грамотності	передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

За індивідуальною формою навчання заняття відбуваються в домашніх умовах або на базі закладу. У разі здійснення індивідуального навчання за однотипними індивідуальними навчальними планами та програмами учні можуть об'єднуватися на базі закладу у класи (малі групи) від 2 до 6 осіб з урахуванням психолого-педагогічної доцільності.

Наповнюваність класів для дітей, які мають складні порушення у розвитку, становить не більше 6 осіб.

Індивідуальне навчання для учнів 1-4 класів передбачає навчальне навантаження 10 годин на тиждень на одного учня, 350 годин на рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-го класу класно-урочної форми навчання становить 840 годин на рік (для 1-В класу).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-го класу класно-урочної форми навчання становить 875 годин на рік (для 2-В класу).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-го класу класно-урочної форми навчання становить 910 годин на рік для одного класу, а для двох класів (для 3-В класу і для 3-Г класу) становить 1820 годин на рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 4-го класу класно-урочної форми навчання становить 910 годин на рік для одного класу (для 4-В класу).

Детальний розподіл навчального навантаження учнів 3-4 класів, які навчаються за загальноосвітньою програмою (індивідуальна форма навчання) окреслено у навчальному плані - додаток №1; розподіл навчального

навантаження учнів 1-4 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями (індивідуальна форма навчання) – додаток №2; розподіл навчального навантаження учнів 1-4 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями (класно-урочна форма навчання) – додаток №3.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого циклу навчання, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу школи за 5-денним навчальним тижнем.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу можуть бути і екскурсії, віртуальні подорожі, інтегровані уроки, відео-уроки, спектаклі тощо, які організовує вчитель.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів: дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Тривалість уроку визначається «Положенням про спеціальну школу» (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №221), Державними санітарними нормами „Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів”, затверджених наказом Міністерства здоров'я України від 20.03.2013 № 144, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942 і становить у 1 класі 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87, години з фізичної культури та корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження для учнів.

Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається:

- для класно-урочної форми навчання - розкладом уроків, що складається на кожний семестр відповідно до санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог і погоджується директором.
- для індивідуальної форми роботи - графіком індивідуального навантаження з дотриманням педагогічних та санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.

Розклад уроків (занять) складається відповідно до навчального плану з урахуванням п.22 «Положення про спеціальну школу», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №22.

Для учнів індивідуальної форми навчання тривалість перерв між уроками становить 5-10 хвилин; велика перерва після другого або третього уроку – 15-20 хвилин. Для учнів, які відвідують індивідуальні заняття на базі школи: перерва між уроками 5-10 хвилин та дві великі перерви тривалістю 20 хвилин о 9:10 (сніданок) і 30 хвилин о 13:00 (обід).

Протягом уроку необхідно проводити 2 фізкультхвилинки тривалістю по 2-3 хвилини або 1 фізкультхвилинку у середині уроку тривалістю 5 хвилин (5-6 вправ для профілактики порушень постави, зору, дихальна гімнастика).

У випадках, коли учень (учениця) у зв'язку з психофізичними особливостями не витримує 5 і більше уроків на день, вчителю необхідно скласти графік індивідуального навантаження відповідно до можливостей дитини (3-4 дні на тиждень).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Навчальні досягнення оцінюються за сукупністю критеріїв. Важливою особливістю даних критеріїв є формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів, відстежується особистісний розвиток дитини та хід опановування нею навчального досвіду як основи компетентності.

Таке оцінювання дозволяє:

- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- оцінити або визначити досягнення дітей на кожному з етапів освітнього процесу;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх поглибленню;
- мотивувати учнів до прагнення здобути максимально можливі результати;
- виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, переконання у своїх можливостях і здібностях.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів має формувальний характер, здійснюється вербально, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання.

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання.

- *Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.*

Вчитель спільно з учнями розробляє й обговорює цілі уроків «заняття». Ціль має бути вимірною, щоб через оцінювання з'ясувати, на якому рівні вона досягнута.

- Ознайомлення учнів із критеріями оцінювання.

Обговорення з учнями критеріїв оцінювання робить процес оцінювання прозорим і зрозумілим для всіх суб'єктів освітнього процесу, та сприяє позитивному ставленню до самого процесу.

- Забезпечення активної участі учнів у процесі оцінювання.

Створення ефективного зворотного зв'язку, який є зрозумілим і чітким, доброзичливим та своєчасним. Стимулюючим є порівняння роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як працювала дитина раніше. Акцентується увага лише на позитивній динаміці досягнень дитини.

- Забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія).

У процесі навчання важливе значення має становлення елементів рефлексії, спрямованих на спостереження своїх дій та дій однокласників, осмислення своїх суджень, дій, учинків з огляду на їх відповідність меті діяльності.

- Коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Формувальне оцінювання дає можливість вчителю, відстежуючи рух дитини до навчальних цілей, здійснити коригування освітнього процесу на ранніх етапах, а учневі – усвідомити відповідальність за своє навчання. Вибір інструментів корекції здійснюють з урахуванням психологічних особливостей дитини та рівня опанування нею навчального матеріалу.

Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є вимоги до результатів навчання та компетентностей учнів, визначені Державним стандартом початкової освіти та очікуваними результатами, зазначеними в освітній програмі.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для:

- організації постійного спостереження за динамікою формування певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, та особистим розвитком учня;
- обговорення навчального поступу з учнями та їхніми батьками;
- формувального (поточного) та підсумкового оцінювання.

Підсумкове оцінювання результатів навчання має місце лише в кінці навчального року і проводиться з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Форми і види перевірок для проведення завершального оцінювання учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу.

Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується учителем у **свідоцтві досягнень**. Свідоцтво досягнень дає розгорнуте уявлення про навчальний поступ дитини в школі під час навчального року.

Свідоцтво досягнень учнів початкової школи складається з двох частин: перша частина – характеристика особистих досягнень учнів, в якій оцінюється активність дитини, самостійна робота на уроці, співпраця з іншими учнями тощо.

Друга частина складається з оцінювання предметних компетентностей.

У кожній колонці підсумкового оцінювання учнів 1-2 класів фіксується стан сформованості обов'язкових результатів навчання (Сформовано - + ; ще формується — нічого не позначається).

У 3-4 класах підсумкове оцінювання здійснюється за рівневою шкалою. Результати навчання фіксуються у свідоцтві досягнень за рівнями, використовуючи першу букву назви рівня, якому відповідає результат навчання:

П– початковий рівень;

С– середній рівень;

Д – достатній рівень;

В–високий рівень

За рівнями оцінюється кожне загальне уміння учня, набуте з певного навчального предмета/інтегрованого курсу.

Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його /її батьками.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється відповідно до чинних нормативно-правових документів:

- для 1-4 класів, які навчаються за загальноосвітньою програмою, оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється згідно методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;

- для 1-4 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями, оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється згідно навчально-методичного посібника «Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку», автор Чеботарьова О. В., 2020 рік.

Відповідно п.32 “Положення про спеціальну школу”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №221 домашні завдання в першому циклі початкової освіти (1-2 класи) не задаються. Письмові домашні завдання у другому циклі початкової освіти (3-4 класи) не є обов’язковими для виконання учнями. Зміст, обсяг і форма виконання домашніх завдань визначаються вчителем.

Організація освітнього процесу в умовах карантину або карантинних обмежень та під час воєнного стану

Освітній процес у 1-4 класах в умовах карантину або карантинних обмежень та під час воєнного стану може проводитись дистанційно в синхронному, асинхронному та гібридному (змішаному) режимах.

Дистанційне навчання організується відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року №1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року №94/35224.

В освітньому процесі можна використовувати цифрові платформи, які дають змогу реалізовувати авторські методичні задуми, створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн уроки, оперативно надавати зворотний зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати портфоліо.

Формами організації освітнього процесу дистанційно є:

- Онлайн-уроки по Skype;
- -Онлайн-уроки через Zoom;
- Електронна пошта;
- Вайбер, телефонний режим;
- Інші електронні ресурси та засоби зв'язку, до яких має доступ родина учня.

В умовах карантину або карантинних обмежень , під час воєнного стану корекційно-розвиткові заняття з практичним психологом і логопедом для учнів індивідуальної форми навчання проводяться в дистанційному режимі. Для учнів класно-урочної форми навчання та учнів індивідуальної форми навчання, яким організовано навчання на базі школи, корекційно-розвиткові заняття проводяться з дотриманням чинних санітарно-гігієнічних вимог до організації освітнього процесу в умовах карантину (або карантинних обмежень).

Під час проведення корекційних логопедичних занять в умовах карантинних обмежень логопедичний масаж обличчя, ротової порожнини та інші вправи, що потребують тактильного контакту з дитиною, проводити заборонено.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зарахування на індивідуальну форму навчання здійснюється відповідно до вимог Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.08.2019 року за №852/33823. При цьому перевагою при зарахуванні користуються діти-інваліди із значними порушеннями опорно-рухового апарату, рухової сфери, які самостійно не пересуваються і не обслуговують себе та у зв'язку з тяжкими фізичними вадами відповідно до індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда потребують індивідуального догляду. Це діти з такими захворюваннями:

- церебральні паралічі; - наслідки поліомієліту у відновному і резидуальному станах; - артрогрипоз, хондродистрофія, міопатія, наслідки інфекційних поліартритів; - інші вроджені і набуті деформації опорно-рухового апарату;
- порушеннями слуху, зору, пов'язаними з первинним порушенням опорно-рухового апарату; - різними відхиленнями в психічному розвитку, пов'язаними з первинним порушенням опорно-рухового апарату.

Також до школи на індивідуальне навчання зараховуються діти з тяжкими сукупними фізичними та(або) психічними порушеннями, які відповідно до індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда чи медичних показань потребують індивідуального догляду з відповідними медичними показаннями:

- страждають на часті епілептичні напади;
- страждають на терапевтично-резистентні судомні напади;
- мають стійкий денний, нічний енурез і енкопрез унаслідок органічного ураження центральної нервової системи;
- з шизофренією із стійкими психопатичними розладами;

- шизофренію з наявністю продуктивної симптоматики, тяжкі порушення поведінки, небезпечні для дитини та оточення;
- раннім дитячим аутизмом;
- з психічними захворюваннями, у яких, окрім інтелектуальних порушень спостерігаються інші тяжкі нервово-психічні порушення;
- з глибокими відхиленнями у поведінці;
- яким за станом здоров'я протипоказане перебування в дитячому колективі;
- з тяжкими порушеннями мовлення на фоні нормального слуху (алалія, афазія та ін.);
- органічним ураженням центральної нервової системи або органічною деменцією різного походження, яка відповідає інтелектуальним порушенням легкого ступеню й інтелектуальним порушенням помірною ступеню;
- з інтелектуальними порушеннями або органічною деменцією, яка відповідає інтелектуальним порушенням легкого ступеню й інтелектуальним порушенням помірною ступеню з вираженими і стійкими психопатоподібними розладами;
- мають мовленнєві порушення, що можуть бути виправлені в процесі індивідуальних занять з учителем-логопедом. Зарахування до спеціальної загальноосвітньої школи «Надія» м. Києва здійснюється відповідно до наказу МОН України від 01.08.2018 року №831 «Про затвердження Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти» (зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16.08.2018 року за №945/32397).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності:

освітній процес у 1-4 класах класно-урочної форми навчання забезпечують:
вчителі-дефектологи - 8; вчитель музики і ритміки – 1; вихователі ГПД - 5.

для індивідуальної форми навчання:

вчителі початкових класів – 1, вчителі-дефектологи – 38, вчителі англійської мови – 5.

Педагоги, які працюють з учнями 1-4-х класів, підвищили кваліфікаційний рівень згідно вимог Нової Української школи:

Вчитель початкових класів	- Онлайн-курси для вчителів початкових класів «EdEra» ;	1
	- Онлайн-курси «Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами» ;	1
Вчителі англійської мови	- Онлайн-курси для вчителів початкових класів «EdEra»	1
	- Курси Нової Української школи для вчителів англійської мови «Ukrainian English Language Teacher Learning Platform»	3
	- Курс тренінгів «Навчання англійської мови в початковій школі: підготовка до навчання в новому контексті»	1
Вчитель музики і ритміки	- Онлайн-курси для вчителів початкових класів «EdEra»	1
Вчителі-дефектологи	- Онлайн-курси для вчителів початкових класів «EdEra»	27
	- Онлайн-курси «Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами» ;	17
	- Онлайн-курси ТОВ «ТАТЛ ТЕХНОЛОДЖІ»: «Формування освітнього середовища закладу освіти за допомогою інструментів інформаційно-комунікаційної автоматизованої системи «Єдина школа»	6
	- Онлайн-курси «Дистанційне та змішане навчання дітей з особливими освітніми потребами»	11

-навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється відповідно до Державного стандарту початкової освіти, Типових освітніх програм початкової освіти. Фахівці школи адаптують наявні методичні розробки, розробляють самостійно дидактичні матеріали для забезпечення освітнього процесу учнів за різними нозологіями.

Навчання учнів класно-урочної та індивідуальної форм навчання проводиться за навчальними календарно-тематичними планами відповідно до освітніх програм.

Педагогічні працівники розробляють навчальні календарно-тематичні плани, добирають підручники, навчальні посібники, яким надано гриф Міністерства освіти та науки України, науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, педагогічні технології, що мають забезпечувати отримання освіти на рівні державного стандарту. Педагогічні працівники ознайомлюють батьків учнів (осіб, що їх замінюють) із змістом індивідуального календарно-тематичного плану на поточний навчальний рік після його перевірки заступником директора з НВР.

У випадках, коли здобувачі освіти мають ускладнені порушення психофізичного розвитку, тетрапарези, парапарези, гіперкінетичні розлади, дизартрію, дисграфію, дислексію, акалькулію, алалію та не можуть засвоїти програму з окремих предметів або опанувати певний вид діяльності, педагогічна рада школи за поданням педагогів приймає рішення про переведення таких учнів на навчання за індивідуальними навчальними програмами з предметів базового компоненту освіти чи з окремого предмету(ів). Індивідуальні навчальні програми розробляються вчителем на основі рекомендованої інклюзивно-ресурсним центром програми та типових освітніх програм Міністерства освіти і науки України, освітньої програми школи, розглядаються педагогічною радою і затверджуються керівником школи та погоджуються з батьками (особами, які їх замінюють).

-матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

Навчальні кабінети початкової школи розміщені на другому поверсі навчального корпусу. У холі знаходиться зона відпочинку для дітей, облаштована м'якими модулями «Чарівний куточок» та інтерактивною системою «Чарівний килим».

Навчальні класи для 1-х класів	2
Навчальні класи для 2-х класів	1
Навчальні класи для 3-х класів	2
Навчальні класи для 4-х класів	1
Мережа інтернет	Підключено 1-4 класи
Меблі	Учнівські парти та стільці НУШ, шафи для зберігання засобів навчання, дошки аудиторні магнітно-крейдові, дошки коркові набори м'яких модулів
Дидактичні засоби	Набори сюжетних та предметних малюнків, набори конструкторів, комплекти таблиць, плакатів, моделі, модулі та муляжі, карти, настільна ширма для лялькового театру та набір ляльок, бібліотечка дитячої літератури, набори настільних розвивальних ігор

У домашніх умовах робоче місце дитини організовують батьки та забезпечують витратними матеріалами за консультативної підтримки вчителя. Заклад забезпечує учнів підручниками та наявними в бібліотеці дидактичними матеріалами.

- **якість проведення навчальних занять:** контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю проведення уроків, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробку рекомендацій щодо їх покращення здійснює заступник директора з НВР початкової школи згідно з планом внутрішкільного контролю.

- **моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):** проводиться з урахуванням структури порушення, психофізичного стану, індивідуальних медичних та психологічних особливостей учнів.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності: основними завданнями щодо оновлення методичної бази освітньої діяльності школи вбачаємо удосконалення професійної діяльності педагогів. У закладі функціонує методична комісія вчителів початкових класів. Згідно з графіком роботи МК проводяться методичні наради, засідання, де вчителі мають змогу поділитися досвідом, підготувати повідомлення щодо особливостей організації освітнього процесу у закладі, ознайомитися з впровадженням нових педагогічних технологій, методик і методів навчання.

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення: проводиться постійно, відповідно до плану роботи школи на навчальний рік, перспективного плану розвитку школи та плану внутрішнього контролю. Питання контролю виконання навчальних планів та освітніх програм регулярно розглядаються на методичних нарадах та засіданнях педагогічної ради школи.

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників: підвищення фахового і кваліфікаційного рівня, методичної майстерності педагогічних працівників школи відбуваються завдяки системі методичної роботи в школі, навчанню на курсах підвищення кваліфікації, самоосвіті вчителів.

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти: моніторинг стану сформованості освітнього середовища школи має на меті чіткий контроль розвитку освітнього середовища, в яке входять учні, вчителі та батьки. Освітнє середовище закладу спрямоване на створення оптимальних умов навчання й виховання дітей з особливими потребами. В школі постійно проводиться соціально-психологічна робота.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Метою початкової освіти дітей в спеціальній школі є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання у відповідних спеціальних закладах загальної середньої освіти II ступеня.

Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

У програмі подано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу, визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання (предметно-орієнтовані компетентності); охарактеризовано життєву компетентність учнів. У пояснювальній записці до кожного предмету чи інтегрованого курсу представлено корекційно-розвиткові завдання та спрямованість навчального предмету, реалізація яких є обов'язковою умовою навчання. Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Орієнтовний зміст навчального матеріалу», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані предметно-орієнтовані компетентності та відповідні соціально-адаптивні навички.

1 КЛАС

ПРОГРАМА ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Освітню програму укладено за такими галузями:

Освітні галузі	Реалізується через предмет
-----------------------	-----------------------------------

Мовно-літературна	Українська мова (інтегрований курс «Навчання грамоти»)
Математична	Математика
Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ
Технологічна	Трудове навчання
Мистецька * (для індивідуальної форми навчання)	Мистецтво
Мистецька* (для класно-урочної форми навчання)	Образотворче мистецтво Музика
Фізкультурна	Фізична культура

*За рішенням педагогічної ради школи від 29.08.2022 року протокол №1.

Для індивідуальної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова (інтегрований курс «Навчання грамоти»)	4	140	6
Математика	2	70	4
Я досліджую світ	1,5	52,5	3
Мистецтво	0,5	17,5	1
Трудове навчання	0,5	17,5	1
Фізична культура	0,5	17,5	1

Для класно-урочної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова (інтегрований курс «Навчання грамоти»)	7	245	10
Математика	4	140	6
Я досліджую світ	3	105	5
Образотворче мистецтво	1	35	2
Музичне мистецтво	1	35	2
Трудове навчання	2	70	4
Фізична культура	3	105	2

2 КЛАС ПРОГРАМА ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Освітню програму укладено за такими галузями:

Освітні галузі	Реалізується через предмет
Мовно-літературна	Українська мова. Літературне читання
Математична	Математика
Природничка, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ
Технологічна	Трудове навчання
Мистецька * (для індивідуальної форми навчання)	Мистецтво
Мистецька* (для класно-урочної форми навчання)	Образотворче мистецтво Музика
Фізкультурна	Фізична культура

*За рішенням педагогічної ради школи від 29.08.2022 року протокол №1.

Для індивідуальної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	2	70	3
Літературне читання	2	70	3
Математика	2	70	3
Я досліджую світ	1,5	52,5	3
Мистецтво	0,5	17,5	1
Трудове навчання	0,5	17,5	1
Фізична культура	0,5	17,5	1

Для класно-урочної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	4	140	6
Літературне читання	3	105	3
Математика	4	140	6
Я досліджую світ	4	140	6
Образотворче мистецтво	1	35	2
Музичне мистецтво	1	35	2
Трудове навчання	2	70	3
Фізична культура	3	105	2

3-4 КЛАС ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітню програму укладено за такими галузями:

Освітні галузі	Реалізується через предмет
Мовно-літературна: рідномовна освіта (українська мова і література)	Інтегрований курс «Українська мова і літературне читання»
Мовно-літературна: іншомовна освіта	Англійська мова
Математична	Математика
Природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ
Інформатична	Інформатика
Мистецька*	Мистецтво
Фізкультурна	Фізична культура

*За рішенням педагогічної ради школи від 29.08.2022 року протокол №1.

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова (мова і літературне читання)	4	140	6
Математика	2	70	4
Я досліджую світ	1	35	2
Інформатика	0,5	17,5	1
Мистецтво	0,5	17,5	1
Англійська мова	1	35	2
Фізична культура	0,5	17,5	1

3-4 КЛАС

ПРОГРАМА ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Освітню програму укладено за такими галузями:

Освітні галузі	Реалізується через предмет
Мовно-літературна	Українська мова. Літературне читання
Математична	Математика
Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ
Технологічна	Трудове навчання
Мистецька * (для індивідуальної форми навчання)	Мистецтво

Мистецька* (для класно-урочної форми навчання)	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво
Фізкультурна	Фізична культура

*За рішенням педагогічної ради школи від 29.08.2022 року протокол №1.

Для індивідуальної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	2	70	3
Літературне читання	2	70	3
Математика	2	70	3
Я досліджую світ	1,5	52,5	3
Мистецтво	0,5	17,5	1
Трудове навчання	0,5	17,5	1
Фізична культура	0,5	17,5	1

Для класно-урочної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	4	140	6
Літературне читання	3	105	3
Математика	4	140	6
Я досліджую світ	4	140	6
Образотворче мистецтво	1	35	2
Музичне мистецтво	1	35	2
Трудове навчання	2	70	3
Фізична культура	3	105	2

Корекційно-розвиткова робота

Реалізація корекційно-розвиткових завдань у процесі навчання учнів у спеціальній школі полягає в особистісному розвитку школярів, активізації їхньої пізнавальної діяльності та створенні позитивної мотивації до навчання; розвитку мовлення та комунікативної діяльності, сприянні розумовому, моральному, фізичному, соціокультурному та естетичному розвитку особистості; формуванні вміння вчитися.

Необхідність та направленість корекційної роботи визначається шляхом вивчення особливостей розвитку учня вчителем та ШПМПК на основі корекційно-розвиткових програм, рекомендованих МОН України і розміщених на офіційному веб-сайті МОН.

З метою належної організації корекційно-розвиткової роботи на базі школи організовано роботу соціально-психологічної служби школи, до складу якої входять 3 практичні психологи та соціальний педагог. Над подоланням мовленнєвих порушень у здобувачів освіти працюють 4 вчителі-логопеди.

Відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України №814 від 26.07.2018 року « Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (додаток 17 до Типової освітньої програми) визначено перелік корекційно-розвиткових програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться в індивідуальній та груповій формі. Тривалість групового заняття становить 35-40 хв., індивідуального - 20-25 хв.

Групи з урахуванням однорідності порушень з наповнюваністю 2-6 учнів комплектуються відповідним спеціалістом з урахуванням рекомендацій шкільного психолого-педагогічного консилиуму.

Додаток 1

**Навчальний план для початкової школи
з навчанням українською мовою
3-4 клас**

Загальноосвітня програма* Індивідуальна форма навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		3 клас	4 клас
Мовно-літературна	Українська мова ***	4	4

	Англійська мова	1	1
Математична	Математика	2	2
Природнича, технологічна, соціальна та здоров'язбережна, громадянська, історична	Я досліджую світ	1	1
Інформатична	Інформатика	0.5	0.5
Мистецька*	Мистецтво	0.5	0.5
Фізкультурна**	Фізична культура	0.5	0.5
Корекційно- розвиткові заняття	<u>Корекція розвитку</u>	0.5	0.5
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		10	10

* Мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Мистецтво».

**У разі звільнення учнів від фізичної культури години, передбачені на вивчення цього предмету додаються до вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ», оскільки в даний курс інтегрується здоров'язбережна освітня галузь.

***Для 3-4 класів змістові лінії мовно-літературної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Українська мова і літературне читання»

Додаток 2

**Навчальний план
початкової освіти для спеціальних закладів
загальної середньої освіти з українською мовою навчання
дітей з інтелектуальними порушеннями
1-4 клас
Індивідуальна форма навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		1	2	3	4

		клас	клас	клас	клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання***	4	4	4	4
Математична	Математика	2	2	2	2
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	1.5	1.5	1.5	1.5
Технологічна	Трудове навчання	0.5	0.5	0.5	0.5
Фізкультурна**	Фізична культура	0.5	0.5	0.5	0.5
Мистецька*	Мистецтво	0.5	0.5	0.5	0.5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	0.5	0.5	0.5	0.5
	Соціально-побутове орієнтування	0.5	0.5	0.5	0.5
Сумарна кількість годин інваріантної і варіантної складових		10	10	10	10

*Для індивідуальної форми навчання мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Мистецтво»

**У разі звільнення учнів від фізичної культури години, передбачені на вивчення цього предмету додаються до вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ», оскільки в даний курс інтегрується здоров'язбережна освітня галузь

*** Для 1-4 класів змістові лінії мовно-літературної освітньої галузі реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети: 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти» - 4 години на тиждень; 2 клас – навчальні предмети «Українська мова» - 2 години на тиждень, «Літературне читання» - 2 години на тиждень; 3-4 клас – навчальні предмети «Українська мова» - 2 години на тиждень, «Літературне читання» - 2 години на тиждень.

Додаток 3

**Навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів
загальної середньої освіти з українською мовою навчання для
дітей з інтелектуальними порушеннями
1-4 клас
Класно-урочна форма навчання**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
----------------	----------	--

		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	4	4	4	15
Технологічна	Трудове навчання	2	2	2	2	8
Інформатична						
Мистецька*	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво*	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		21	22	22	22	87
Корекційно розв'язкова робота	Розвиток мовлення	4	4	4	4	16
	Лікувальна фізкультура (Ритміка)	2	2	2	2	8
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	8

Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	2	2	3	3	10
Гранично допустиме навчальне навантаження	20	21	22	22	85

***або «Мистецтво» (інтегрований курс)**

2	2	2	2	8
---	---	---	---	---

****Для 1-4 класів змістові лінії мовно-літературної освітньої галузі реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети: 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти» - 7 години на тиждень; 2 - 4 класи – навчальні предмети «Українська мова» - 4 години на тиждень, «Літературне читання» - 3 години на тиждень.**

Освітня програма в обсязі 32 (тридцяти двох) сторінок пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

25 серпня 2022 року

Директор

Н.В.Бондаренко